

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Sortem consultoriam etiam olim rariùs adhibitam, quàm diuisoriam;
nunc maximè esse cauendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

circo non concedunt deuenire, quòd facta legitime & plene per eum probari debeant, qui intentionem suam in his habet fundatam. Monet Ang. Aretinus, si Sorti debeat esse locus, de præiudicio tertij agendum non esse. Quin Baldus aliique statuunt, casus illos, in quibus Sortem adhibere velis, à iure expressos esse oportere. Sorte igitur, res dirimitur, si plures, quibus optio legata est, discordes sint, in eligendo: si de deponendis, apud aliquem, instrumentis agatur: si dubitetur, quinam prior causam dicere debeat: si de seruis manumittendis, quæstio sit: si de diuisione bonorum, inter cohæredes, facienda controuertatur: item, si de liberis diuidendis agatur. His talibus in casibus Sortis iudicio standum censent, si quidem vtraque pars cõsentiat, vt Sortis iudicio controuersia dirimatur; alterutra enim dissentiente, nihil agi, fatentur. Igitur dubium iuris, non dubium facti iura Sorti promittunt.

2. Angel. Aretin. in §. Sed si ex testamento. Instit. de satisfat. tutor. n. 4. Bald. in l. minimus. C. quando & quibus quarta pars. lib. 10. Alciat. in l. Gallus. 29. ff. de lib. & posthum. n. 65. Vide Guidonem Pancirollum lib. rer. memorab. c. Fibula.

Quin, in veteri quoque legē, Sors diuisoria longè frequentius, quàm consultoria, fuit vsurpata. Et quanquam etiam in facti dubio, aut, per cõsiliij modum fuerit adhibita: id tamen non est nunc, alia sub legē, in exemplum trahendum: cum penes Deum sit, sua secreta reuelare, prout ipsi placet. Nostrum non est, illi modum præscribere, illius est modum concedere. Sorte deprehensum est furtum Achan; & Ionathæ præuaricatio: quis nunc timens DEVM sic audeat fures indagare, aut deprehendere præuaricatores? At illi, qui DEVM non timent, quorum vox est: *Flectere si nequeo superos, Acheronta mouebo*, illi nihil pensi habent, à Superisne, an ab Inferis auxilia tententur. Hinc stygiæ illæ artes, vt motu cribri versatilis è forfice pendentis; per lancem item & licium, quem modum sextus Pompeius describit; aut herbâ certâ, pisisiue è butyro, aut lebete salientibus; & nescio quibus non modis, (sunt enim fere sine numero, quia ad anicularum arbitrium) examinent indagentque aut furti, aut calumniæ, aut alterius facinoris authorem. Quasi non aut casu talia fieri; aut mentiri in innocentes dæmon possit. Neque enim sufficit dicere: Ego dæmonem non inuoco. non inuocas verbo; re tamen ipsa vteris illius ope; sine qua talia sciri non possunt, Deo iam dudum extraordinarios eiusmodi modos detectato.

Vti possidet. Iason in l. si duobus 3. c. comm. de legat.

L. ei qui ff. de probat. l. actor C. eod. tit. Iason. in l. huiusmodi. 86. §. si is cui de legat. 1. n. 17. Angel. Aretin. in §. Optio. nis. Instit. de Legat. n.

Bald. in l. minimum. C. quando & quibus quarta pars. lib. 10. Alciat. in l. Gallus. 29. ff. de lib. & posthum. n. 65.

V.

Iosue. 7. 18. 1. Reg. 14.

Virg. lib. 1.

c. 2. de sorti. leg. c. si quis

Episcop. 26.
9. 5. stato. Quare non nemo, qui per affrolabium conatus fuerat fu-
rem occultum nosse, etiam sine intentione dæmonem inuocandi,
ab altaris ministerio fuit suspensus, per annum; idq; ex gratia ac
dispensatione: nam secundum ius commune, in perpetuum, su-
spendi debuisset. Sunt enim non expressa tantum, sed etiam tacita,
cum hoste, pacta, inhonesta.

V I.

Ezech. 21.
21.

S. Hieron. in
cap. cit.

Osee. 4. 12.
Theophil. in
cit. loc. O-
see.

R. Moses in
explicat.
precepti ne-
gatiui. 52.

Hoc dicunt plerique, se pactum cum Orco non habere:
implicita sunt tamen hæc pacta; cum patre mendacij utiq; non
inenda. De hoc censu videri possunt, qui olim ab Ezechiele re-
prehensi sagittis sortiebantur: *Stetit rex Babylonis, inquit, in biuio,
in capite duarum viarum diuinationem quarens, commiscens sagittas,
interrogauit idola exta consuluit. Ad dexteram eius facta est diuinatione
super Ierusalem. Quem sortiendi modum S. Hieronymus sic expo-
nit: Stabit in ipso compito, & riuu gentis sue, oraculum consulit, ut mit-
tat sagittas suas in pharetram, & commisceat eas in scriptas, siue signa-
tas nominibus singulorum, ut videat, cuius sagitta exeat, & quam prius
ciuitatem debeat oppugnare. Ex mente igitur S. Hieronymi, his fuit
pharetra pro vrna; & pro calculis aut schedis sagittæ. Sed verba
Ezechielis (ad dexteram eius facta est diuinatione super Ierusalem) cõ-
firmant eorum sententiam, qui putant commixtas sagittas in æ-
rem iactas, & in quam partem caderent, dexteram, an sinistram,
uersus Rabath, an Ierusalem, obseruasse. Quia autem idem He-
bræum verbum *commiscens sagittas*, etiam significat *lenigauit*, aut
poliuit sagittas, non desunt, qui arbitrentur, tangi augures, qui in-
splendenti cuspide, velut in crystallo, aut vngue, futura inspicie-
bant. Sed verosimilius est, hie castigari genus diuinandi, quod
Græci *Βελομαγτεία* quàm quod *Catoptromanticum* nominant.
Quod etiam refert D. Hieronymus id, de quo Osee ait: *Populus
meus in ligno interrogauit, & baculus eius annunciauit ei.* Theophila-
tus hunc ritum ita explicat: *Virgas duas statuentes, carmina &
incantationes quasdam submurmurabant: deinde virgis, demonum
operatione, aut effectu, cadentibus; considerabant, quonam utraq; earum
caderet, antrorsumne, an retrorsum; ad dexteram, vel sinistram. Sicq;
tandem responsa dabant insipientibus, virgarum casu, pro signis, vsi. Eun-
dem ad modum Nabuchodonosor vaticinabatur, ut Iezekiel habet.*
R. Moses Samsonis F. ritum sic exponit: *Decorticabant bacillum
ligneum, vno tantum ex latere, tum in ærem proijciebant. Si for-
tuito casu, primo iactu apparuisset superior pars decorticata; se-
cundo**